

Nr. 21 — 1935

V O R H Æ R

107058

171

La også disse båndene forsvinne! Buksene blir vel så pene uten både bånd og paspoiler.

Men det må nok en kraftig opinion til skal et slikt angrep på rygg og flanke lykkes! En røst eller to i ørkenen hjelper nok ikke!

Oberst Steen.

Sovjets retrett i Østen.

Ved freden i Portsmouth etter den russisk-japanske krig 1904—05 måtte Russland avstå til Japan Liaotung-halvøen og halvparten av øen Sakhalin. Samtidig måtte det forplikte sig til å rømme Mansjuriet. Japan fikk enn videre protektoratet over det mongolske keiserrike Korea.

I 1910 avsatte japanerne den ennu i navnet regjerende koreanske keiser og gjorde landet til en japanske provins Cho Sen. På samme tid hadde faktisk russerne rømmet mesteparten av Mansjuriet.

Efter verdenskrigen har japanerne fortsatt sin fremmarsj på det asiatiske fastland med sensasjonell fart. Det av Japan opbyggede keiserrike Mansjukuo, som er under full japansk kontroll har et areal av ca. 900 000 km.² og over 30 millioner innbyggere. Samtidig med den japanske fremmarsj har gått en tilsvarende retrett fra russisk side. Sovjets svakhetstilstand i forholdet til det nye, gule verdenrike trer kanskje tydeligst frem ved den transaksjon som fant sted siste høst ved overdragelsen av den østkinesiske bane til Mansjukuo.

Forhandlingene om overdragelsen varte i et og et halvt år, og ingen skulde vel ha trodd på muligheten av nogen handel, når en hørt partenes utgangspunkter. Mens russerne forlangte 250 millioner gullrubler eller ca. 625 millioner yen, bød Japan 50 millioner yen. Av enhver annen vilde vel dette bud være blitt betraktet som den rene hån.

Allikevel kom handelen i stand, men det tok sin tid, mange kritiske måneder, i hvilke et brudd syntes uundgåelig, — og i så fall med skjebnesvangre følger. Men i slutten av september 1934 lyktes det å komme til enighet. Banen ble kjøpt for ca. 140 millioner yen og etter det foreliggende opplysninger på følgende betingelser:

1. Den østkinesiske bane blir Mansjukuos statsciendom.
 2. Japan og Mansjukuo er beretliget til uten nogen som helst forbehold å holde tropper ved den østkinesiske bane.
 3. Den østkinesiske banes forvaltning vil under visse betingelser kunne tilstå Sovjetregjeringen transittrett over banen i retning mot Vladivostock.
 4. Japan betaler til Sovjetregjeringen i gull 40 millioner yen, enn videre 25 millioner yen som erstatning til de 6 000 russiske jernbanefunksjonærer, som fremdeles befinner seg i den østkinesiske banes tjeneste.
- Angående betalingen av resten av summen, som ikke kan utredes i gull, men i varer, vil der bli nedsatt et valg, som vil ha å ordne de russiske bestillingene til Japan.

Kontrakten kommenterer i grunnen sig selv. Banen blir Mansjukuos eiendom, men betales av Japan, som selvsagt har tatt pant, som det når som helst og etter eget forgodtbefinnende tar til brukelighet.

Frankrike har protestert mot handelen på vegne av franske interesser, som har investert kapital i banen, likeså Kina, som ifølge traktater med Sovjet inngått i Peking 1921 og i Mukden 1924, er medinnehavere av banen med like rettigheter som Sovjetunionen. Disse protestene vil ikke komme til å forandre det ringeste i det faktiske forhold, at den østkinesiske bane nu i virkeligheten er japansk og uten nogen begrensninger kontrolleres av dette land.

Med denne handel kan man si, at Russland definitivt har gitt avkall på Mansjuriet. Det kapitel som tok sin begynnelse for 40 år siden under Witte, er avsluttet, russernes fremtrengen østover er ikke alene stanset, men gått over til retrett. Og ikke det alene. Det synes kun å være et tidsspørsmål, når mere land må oppgis. Allerede nu er den korte forbindelse til Vladivostock gått tapt, hele landet øst for Amurbuen er uholdbart, inneklemt som det er mellom japanske interesser på alle kanter og uten rasjonell forbindelse med hjemlandet.

Med lett hjerte har nok ikke Sovjets statsmenn undertegnet kontrakten; de har måttet bøye sig for nødvendighets hårde trykk og for Japans overmekte stilling for til gjengjeld å koncentrere sine anstrengelser om Europa, hvor man må innrymme, at deres hell har vært betydelig større. Man regner med, at der innen det oppgitte område på forskjellig vis var beskjæftiget mellom 50 og 80 000 russere, som før eller senere må forlate landet.

Tiltross for sitt utvilsomme tilbaketog i Østen må man anta, at augurene har sukket lettet, da navnene stod på papiret. Faren for en krig gled dermed over for denne gang, og uten at Sovjets prestige fikk et altfor følelig støt. Men selv om den sieblikkelige krigsfare er over, er bekymringene ingenlunde forbi. Mansjukuo er blitt japansk, selv om befolkningen består av 32 millioner kinesiske bønder mot bare 200 000 japanere. Men stopper Japanes fremrykning med det?

Neppe. Neste gang kommer turen til Mongoliet; ti også her befinner Sovjets styre sig på høist usikker grunn.

A. D. Dahl.

Generalstabens terregøvelser.

Generalstabens holdt sin årlige terregøvelse tirsdag den 15. oktober i trakten om Sognsvannet—Åklingvannene.

I løpet, som i alt var ca. 10 km. i luftlinje, var innlagt prøver på målopdagelse under stillstand og under marsj, avstandsbedømmelse, pistol- og geværskyting.

I løpet deltok Generalstabens officerer med Generalstabschefen og avdelingschefene i spissen.